

Landbruget frygter svindel med Cibor-rente

Usikkerheden om den vigtige Cibor-rente får nu landbruget til at frygte, at de danske banker har snydt erhvervet for millioner af kroner

CIBOR% striden

■ RENTER
Af Morten Jeppesen og Jens Theil

Danske landmænd frygter, at de i årevis er blevet snydt for millioner af kroner af bankerne og har betalt for meget i rente på landbrugets enorme gæld på flere hundrede milliarder kroner.

Sådan lyder det fra Klaus Kaiser, der er cheføkonom ved Dansk Landbrugsrådgivning.

Udmeldingen kommer efter, at der de seneste uger er rejst mistanke om, at den såkaldte Cibor-rente er sat for højt og dermed forgylder bankerne på kundernes bekostning.

"Der er en række lånetyper i landbruget, som anvender

Cibor som referencerente. Vi er naturligvis bekymrede for, at der er landmænd, der har betalt for høje renter. Ikke mindst fordi det handler om renter på lån for milliarder af kroner. Landbruget er interesseret i en troværdig rentefastsættelse, som fuldt ud afspejler markedsrenten," siger Klaus Kaiser.

Han forklarer, at dansk landbrug har en samlet gæld på 360 mia. kr.

Erhvervs- og vækstminister Ole Sohn (SF) meddelte i går, at han nu vil have Cibor-renten underlagt statslig kontrol.

Det sker efter, at Børsen onsdag afslørede, at de fem bankchefer, som i dag udgør den kontrolkomite, der skal overvåge Cibor-renten, sidder i dobbeltroller.

De fem bankchefer fra Danske Bank, Nordea, Jyske Bank, Sydbank og Nykredit,

sidder nemlig samtidig med ansvaret for de afdelinger i deres banker, som dagligt skal indberette Cibor-satserne.

"Det går ikke. Og den debat, der har været hen over sommeren har vist, at det er svært, at have tillid til et system, hvor det er aktørerne selv, der sætter reglerne og styrer det. Derfor ser jeg ikke anden udvej, end at der bliver etableret et offentligt tilsyn. Vi skal sikre, at alle kan føle sig trygge ved den måde, systemet fungerer på," siger Ole Sohn.

Brug for en granskning

Det er ikke nok, hvis det står til direktør Lars Munk fra revisionshuset Deloitte. Han mener, der er brug for en granskning af sagen.

"Der bliver med rette nu sat spørgsmålstegn ved, om Cibor-renten afspejler en markedsrente. Det er selvfølgelig ube-

hageligt for virksomhederne, at de har indgået låneaftaler med bankerne på et grundlag, som der nu rejses tvivl om," siger Lars Munk.

Derfor mener han, at det er vigtigt, at der bliver gennemført en undersøgelse, der skal klarlægge, om bankerne har snydt på vægtskålen.

"Der er brug for en granskning af Cibor-renten alene af den grund, at der er sået tvivl om, hvorvidt renten er retvisende. Vi kan ikke leve med den skepsis med en så vigtig rente," siger Lars Munk.

Skal granskningen også omfatte en undersøgelse af, om der er indgået ulovlige prisaftaler?

"Der er ikke umiddelbart belæg for at antage, at der er indgået ulovlige prisaftaler. Men det her skal undersøges ordentligt. Det skylder man de virksomheder og privatpersoner, der er afhængige af denne rente," siger Lars Munk.

Hos Finansrådet hilser direktør Jørgen A. Horwitz øget statslig kontrol velkommen.

"Vi har kun en interesse, og det er, at der er tillid til Cibor-renten," siger Jørgen A. Horwitz.

Kan du sige fuldstændig nagefast, at der ikke er manipuleret med Cibor-renten?

"Jeg kan sige, at jeg har fuld tillid til det regelsæt, der er omkring Cibor-fastsættelsen," siger Jørgen A. Horwitz.

FAKTA Cibor-renten

- Cibor står for Copenhagen Interbank Offered Rate.
- Cibor-renten har stor betydning for både private husholdninger og virksomheders låneomkostninger, da den bruges som reference for en række andre rentesatser.
- Cibor-renten fastsættes dagligt kl. 11 ved at seks danske og to udenlandske banker indberetter til Finansrådet, hvad de mener, renten skal være, hvis en anden bank ønsker at låne penge hos dem i op til et år. Herefter fjernes de to højeste og to laveste bud, og renten fastsættes derefter ud fra gennemsnittet af de resterende fire.
- Fra 27. august vil der kun være syv banker i Cibor-ordningen, da britiske Barclays i går meddelte, at den trækker sig.

Theil/moje

maje@borsen.dk
jeth@borsen.dk

Intet tilsyn med Cibor

■ NATIONALBANKEN
Af Morten Jeppesen og Jens Theil

Danmarks Nationalbank afviser nu, at den førte egentlig tilsyn med den såkaldte Cibor-rente frem til foråret sidste år, hvor Nationalbanken trak sig ud af Cibor-samarbejdet.

"Nationalbankens væsentligste opgave var at indsamle, beregne og offentliggøre Cibor. Heri lå også et tjek af, at der ikke ved en fejl var indberettet en forkert rente," siger underdirektør Karsten Bilttoft fra Nationalbanken.

Hvad dækker ordet "fejl" over?

"Det var et tjek af, at indberetninger, som enten var relativt høje eller lave, ikke var en indtastningsfejl."

Ikke bankens opgave

Har Nationalbanken på noget tidspunkt undersøgt, om stillerbankerne kan have manipuleret med indberetningerne, som det er sket i Storbritannien med Libor?

"Nej, Nationalbanken fører ikke tilsyn med de enkelte banker."

Er det Nationalbankens opfattelse, at man i Danmark helt kan frikende Cibor-stillerne for at have manipuleret med renten?

"Det er som sagt ikke noget, vi

har undersøgt," siger underdirektøren

Havde I mistanke om urent

"Det danske spænd... lå noget højere end det tilsvarende spænd i euroområdet"

Karsten Bilttoft,
Nationalbanken

trav, siden Nationalbanken trak sig ud af samarbejdet om Cibor-renten?

"Vi har intet grundlag for at fastslå, at der skulle være foregået noget, som ikke burde foregå. Men vi kunne konstatere, at det danske spænd mellem sikrede og usikrede renter fra midten af 2009 lå noget højere end det tilsvarende spænd i euroområdet," siger Karsten Bilttoft og forklarer:

"Nationalbanken besluttede på den baggrund at ophøre med at indsamle, beregne og offentliggøre Cibor. Det kan tilføjes, at Nationalbanken i sagens anledning orienterede Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen om problemstillingen i marts 2011," siger Karsten Bilttoft.

maje@borsen.dk

Støttet af
Fødevareministeriet og EU

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

5 Spørgsmål

Af Morten Jeppesen, finansredaktør

Dramatisk udvikling i sagen om Cibor-renten

1 Hvorfor valgte erhvervs- og vækstminister Ole Sohn (SF) i går at meddele, at han vil have Cibor-renten under statslig kontrol?

Sagen om den omstridte rente udvikler sig nærmest dag for dag. Ole Sohn har tidligere varslet en redegørelse om sagen i september, men mediernes fortsatte skrivelser om sagen har utvivlsomt gjort, at han i går ikke længere følte, at han kunne tie helt frem til september.

2 Hvorfor gå ud og underkaste Cibor-renten statslig kontrol?

Fori der er opstået tvivl om, hvorvidt Cibor-renten er fastsat korrekt. Da det samtidig er kommet frem, at medlemmerne af den kontrolkomite, der skal føre tilsyn med Cibor-renten, også sidder med ansvaret for de afdelinger, som dagligt skal indberette Cibor-satserne, har Ole Sohn set den statslige kontrol som den hurtigste måde, at få styr på Cibor-renten.

3 Løser det problemet?

Ikke umiddelbart, fordi Cibor-renten i dag er en syntetisk rente. Det vil sige,

at den ikke tager afsæt i markedet. Renten baserer sig på, hvad indberetterbankerne vurderer, at en bank ville tage i rente for at låne penge til en anden bank.

Men siden finanskrisens udbrud, har ingen banker stort set ville låne penge ud til andre banker, og derfor er der ikke noget marked at spejle Cibor-renten i.

4 Hvorfor er det et problem, at det ikke er en markedsrente?

Fori bankerne kan have en interesse i at sætte Cibor-renten højt, fordi den er referencerente for tusindvis af bankkunders lån og realkreditlån.

5 Hvad er så løsningen?

Fremadrettet skal bankerne sammen med Nationalbanken og myndighederne have fundet en model, som både er troværdig og markedskonform. Samtidig vil der ganske givet komme krav om, at der skal foretages en grundig undersøgelse af, om der har været manipuleret med Cibor-renten, som det er sket med den tilsvarende rente i England.

Tilsyn opdagede ikke chefer i dobbeltroller

■ AFTALT SPIL

Af Morten Jeppesen og Jens Theil

Da Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i marts 2011 blev gjort opmærksom på uregelmæssigheder omkring Cibor-renten, opdagede styrelsen aldrig, at medlemmerne af den kontrolkomite, der skal føre tilsyn med Cibor-renten, også sidder med ansvaret for de afdelinger, som dagligt skal indberette Cibor-satserne.

Det erkender direktør Agnete Gersing fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Det var Nationalbanken, der henvendte sig til styrelsen, fordi den ikke længere ønskede at deltage i samarbejdet med bankerne omkring Cibor-renten.

Ifølge Nationalbanken lå Cibor-renten for højt i forhold til

tilsvarende renter i euro-området. Trods bekymringerne i Nationalbanken mener Agnete Gersing ikke, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kunne gøre mere, end der blev gjort.

“Det problematiske er, hvis

“Det er jo slet ikke vores bord. Hvis vi havde en formodning om, at noget var aftalt, så ville vi lave en uanmeldt kontrolundersøgelse. Men det har vi ikke haft grundlag for.”

Er det det samme, som at I

“Nationalbanken har udtrykt over for os, at det så lidt underligt ud. Men vi har ikke fået oplysninger fra Nationalbanken, der indikerede, at der skulle være noget aftalt”

Agnete Gersing, direktør, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

nogen fra bankerne mødes og aftaler, hvad der skal meldes ind. Det har vi ikke på noget tidspunkt haft grund til at formode,” siger hun.

Hvor dybt har I været inde i sagen. Har I været inde og kigge på korrespondance og så videre.

“Nej. Vi har baseret os på de oplysninger, vi har fået fra Nationalbanken, og hvad vi i øvrigt selv kunne observere i markedet.”

Nationalbanken forklarer, at de ikke har kontrolleret bankernes indberetninger. Hvad siger du til det?

frikender bankerne i denne sag?

“Nej, det kan man ikke sige. Vi har ikke haft en formodning om, at noget var aftalt. Vi skal have meget konkrete og troværdige oplysninger, der indikerer, at der foreligger en aftale. Og det har vi ikke haft. Nationalbanken har udtrykt over for os, at det så lidt underligt ud. Men vi har ikke fået oplysninger fra Nationalbanken, der indikerede, at der skulle være noget aftalt,” siger Agnete Gersing.

moje@borsen.dk
jeth@borsen.dk

“Vi skal sikre, at alle kan føle sig trygge ved den måde, at systemet fungerer på,” siger Erhvervs- og vækstminister Ole Sohn (SF), der derfor vil indføre statslig kontrol med Cibor-renten. Arkivfoto: Jeppe Carlsen